

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četrlet leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za četrlet leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tetaj XXVI.

V Ljubljani, 8. rožnika 1883.

List 23.

Križ.

(Zgodovinska čerta; njegov lep pomen v kat. življenji.)

Križ na gori Golgati, veselo znamenje našega odrešenja, je mejnik, ki deli zgodovino ljudstev in življenje narodov v dva velika oddelka. Nad 4000 lét je preteklo od Adamovega odpada, ko se je bil prevzetno uperl svojemu Stvarniku, zgrešil bil prvi svoj pravi namen ter je pahnil sebe in svoje potomce v temo pregréh in zmót. Tavalala so vsled tega ljudstva starega zakona po neznansko temnih potih; ali čudovito je zasvetil križ na Jeruzalemski višavi ter jim pokazal zopet pravi pot odrešenja. Neštevilno milosti je izrastlo iz lesa sv. križa za vse človeštvo. Tako piše sv. Krizostom: „Križ je vir naši sreči: on nas je rešil slepote in zmót ter nas je pripeljal iz teme na svetlobo; križ je dal mir preganjanim, združil je zgubljene zopet z Bogom ter zbližal ločene Stvarniku. Križ razdane vsak razpor, on je najboljša podlaga miru.“ Tako je govoril slavni cerkveni učenik, kajti prav dobro je čutil blage nasledke križa; čutila so pa te blage učinke tudi ljudstva pred nami, čutimo jih tudi mi ter jih ne moremo dovelj občudovati. Ni li tedaj vredno, da križ, to sveto znamenje, ogledamo malo natančneje ter zveemo prvič, kak pomen da je imel križ v življenji in čutenji starodavnih narodov, predno se je daroval na njem Odrešenik sveta, in drugič, kak pomen da je zadobil potem, ko je umerl na njem Božji Sin.

1. Pomen križa pri narodih starega zakona.

Ako pogledamo v one starodavne čase, ktere pozná zgodovina prav malo, zveemo da je križanje bilo stara navada pri narodih. Ko so bili ljudje prvih onih časov zgubili božje razodenje ter bili zelo vdani malikovavstvu, častili so tudi solnce po božje. Častili so pa solnce na grozoviti način. Svetni pisatelji nam pripovedujejo, da so solncu na čast ljudi zažigali na gromadi ali jih tudi križali. Križali so pa ljudi, ker so mislili, da potolajijo s tem solnčnega boga (malika) ter odvernejo ljudem preteče nevarnosti; zdelo se je tako ravnanje ljudstvu najboljša in najgotovejša pomoč v nesreči. Pa tudi še potem, ko je postala smert na križu sramotivna kazen, najdemo pri križanji mnogo znakov, ki nas spominjajo prvotnih daritev, ki so jih opravljali solncu. Tako nam pripoveduje Justin, da so leta 600 pred Kristusom

Kartažani bili poslali v pregnanstvo vojvoda Maleja, ker je bil zgubil veliko bitko v Siciliji. Malej, zvedevši to in dobro vedoč, da ne bodo Kartažani preklicali sklepa, je hitel oblegat mesto Kartago. Obdal je mesto s svojimi četami, pa sreča mu ni bila mila; mej tem časom se je povernil k njemu njegov sin Kartolo, kterege je bil odposlal v Tir z desetino pleua za Heraklejev tempelj; tega je zapovedal pribiti na velik križ pred mestom in sicer v ta namen, da bi sprosil sreče in pomoči od razserdenih bogov (malikov.) In domišljevali so si, da si je s tem zadobil naklonjenost bogov, kajti posrečilo se mu je vzeti mesto. Ta smert na križu gotovo ni veljala za kazen. Umerl je sin, da bi odvernil nesrečo od očeta. In taka smert ni bila redka. Tudi sloveči Origen zagovarja misel, da more poštenjak, ako sebe samega žrtvuje, odverniti nesrečo od države. Ako opazujemo križane žertve pri nekdanjih narodih, se spomnimo nehoté tudi daritve Kristusove na križu. Se li ne zdí, kakor bi bile to nekake predsenčnosti smerti Odrešenikove na križu? Hočemo li čudni, nenavadni pomen darovanj na križu le edino naravno razlagati?

Zapustimo pa sedaj to temno preteklost, v kateri se povedka, zmota in resnica medsobno objemajo ter stopimo v zgodovinski čas, ko je križanje bilo pri narodih in v raznih časih na mnogoversten način. Kaj nam pripovedujejo gerški pisatelji o križanji? Oglejmo si nekoliko izgledov! Ko se je perzijski kralj Kserks želel zmaščevati nad prederznimi Gerki in je hotel leta 480 p. Kr. prodreti v gerško deželo, zastopila je pot v ožini pri Termopilah njegovi mogočni vojski majhna truma gerških junakov pod hrabrim kraljem Leonidom. Jezno je gledal Kserks malo hrabro četo, ki se je tako junaško uperla presili. Slednjič so premogli mnogobrojni Perzijani kardelo gerško in Kserks je dal truplu padlega Leonida odsekati glavo, truplo pa obesiti na kol. — Sandoklet, kraljevi perzijski sodnik, je podkupljen izrekel krivo obsodbo. Kralj ga je ukazal zaradi tega natakniti na križ. Ko je sodnik tako visel na križu, se je spomnil kralj njegovih sicer dobrih lastnosti ter ga ukaže s križa sneti. In Sandoklet je tako odšel gotovi smerti. — Perzijski kralj Darj se je bil l. 516 po Zofirovi zvijači polastil v drugič mesta Babilona; tedaj ukazal je zidovje podreti in 3000 najodličnejših meščanov križati. — Tacih in enacih izgledov naštevajo gerški pisatelji mnogo, včasih pa govore pri nekterih

izgledih malo temno, ter ne moremo prav jasno spoznati, so li obsojenca križali ali ga samo na kol nataknil. Toliko je gotovo, da se je križanje godilo, godilo pogosto, sosebnost pri Perzijanih.

Podoba križa primérja gerški pis. Lucijan gerškemu τ (fau) ter pravi, da so se kruti samosilniki naučili po tej čerki narejati križe. Redko kedaj se je zgodilo, da so natikali na križ mertve, navadno so križali še živeče. So li obsojence na križ samo privezovali ali jih tudi pribili? Gotovo po okolišinah eno in drugo. Efežan Ksenofon, pripovedujoč, da v Egiptu na križ navezujejo obsojence, pa takoj pristavi, da Egipčani križajo na drugačen način, kot je navada pri družih narodih. Smert na križu pa je bila huda kazen, to sprevidi vsakdo; zatorej je bila tudi namenjena le prestopkom, ki so veljali kot naj hujši. Križali so one, ki so se pregrešili proti državi ali vladarju; stara država bila je nedotakljiva, njej in edino le njej je moralo služiti vse v blagor; kedor je delal njej na kvar, ta je bil s smertjo kaznovan, s smertjo na križu. Isto tako so bili oni, ki so oropali ali onečastili kakemu maliku posvečeni tempelj, obsojeni k smerti na križu.

(Dalje prih.)

Za slovo od majnika.

(Konec prih.)

Sedaj pa prevdarite dobro. Ako vas podoba materna tako povzdiguje, ako vam je kakor angelj varh, menite, da Marijina podoba nima enakih moči? Morebiti je na podobi tvoje matere, dragi moj, kaka pega, kak madež: ali ga pa moreš najti na podobi Marijini? Kaj je madež, kaj je pega? Greh je to, greh, ki je edina gerdobija pred Bogom. Na Mariji pa ni greha. Iz njenih oči ni se izvil pregrešno radoveden pogled, čez njeno vedno jasno lice nikoli ni potegnula sapica strasti, usta nje niso govorila praznih besedi, serce ni krilo niti najmanje slabe želje. O kako je čista ta podoba! Glej vendar, človek: človeške žilice in kitice — vse človeško, kakor je na tebi: a na njej se vse tako lesketa in odséva v naj jasnejših žarkih! — To, to je pač, kar nas tako vleče do te podobe, tu je ona čudovita moč, katero mora občutiti vsak, ki ni zamoril vsega višega hrepenenja v sebi. Na njej ni greha, polna je nebeške milosti, nebeškega žarú; — a vendar človek, mati, devica, vsem vse, mati Božja in mati naša, nebés gospá in gospa našega serca, ona ima do nas ljubezen in mi jo ljubimo po otročje. — Nje podoba da ne bi imela moči? Nesrečni otrok vije roke pred njeno podobo: vlijejo se mu solze, izvabi mu jih mili pogled Marijin, in polajšano mu je. Po dolgem tavanji v temini zmot pride mladenič pred njeno podobo: gleda, gleda, komaj sam sebe razume: svetlo mu postaja v duši. „Da, da, modrost!“ A kaj je ž njo? Kaj sem dobil? Dvom, nemir, nesrečo. Imam pa tudi serce, in zanj mora biti nekaj, česar ne pozná modrost. Tu pri tebi, Mariji, in pri tvojem Detetu, tukaj je mir, tukaj je sladkost. Tu počivaj serce! Pride k podobi deklet, gleda svojo mater, gleda svojo sestro — čisto Devico, in deró ji solze, solze kesanja in bridkosti. O Marija, pribežališče grešnikov!

Dovolj, dovolj je hvale! Ako vas to ne more prepričati, da imate res lep nebešk zaklad, ako imate podobo Marijino, potem je kriva samo moja neukretnost, ki ne zna govoriti dovolj vneto. Pa naj vas to ne moti, temuč le vzemite si podobo Marije za spomin lepega majnika, lepih šmarnic, in shranite ta spominek dobro. Pa še nekaj bi vam rad povedal, zlasti vam stariši in

učeniki. Vi nimate skerbi samo za-se in za svoje zveličanje: veliko jih je vaši skerbi izročeni, in sicer veliko nedolžnih otrók. Za njihove duše ste vi odgovorni in njihova poštenost bo vam šteta v zasluženje. Ali ne bi tedaj radi, da bi vam dani ali izročeni otroci bili dobri, pošteni, vedno v milosti božji, in da bi dosegli enkrat svoj večni namen? Gotovo da, mi pravite. Tedaj vzemite tudi zanje prelepe Marijine podobe in dajte jih tudi njim. Ali samo podobice dati, da bi jih vtaknili morebiti v molitvenik, to ni še dosti; podobico morate vi dati, t. j. vtisniti jim v serce. Ni dosti, da bi jo samo gledali: Vedeti morajo tudi, kaj da gledajo. Da govorim o tej tako imenitni zadevi naravnost, vam pravim: Vtisnite Marijine lepe čednosti otrokom v serce, pripovedujte jim njeno življenje; popisujte jim njeno ljubezen do nas vseh in posebej še do malih otrók; pokažite jim, da je ona dobra mati, blaga, prelepa, bogata in imenitna mati! S takim pripovedovanjem jim ogrevajte serce, da jim bode vneta se počasi stalna ljubezen do Marije. Vi, stariši in učeniki, zapomnite si to dobro, ker ni prazno, kar govorim. Pri vsakem podučevanju imejte pred očmi njeno podobo. Ta svet vam dajó vsi skušeni odgojevalci, ki kažejo, kako je treba kerščansko učiti in vzgojati otroke. V nobeni šoli bi se ne smela pogrešati podoba Matere Božje zraven podobe križanega Zveličarja. Še nekaj vam povém. Bral sem že večkrat, da celo taki, ki niso katoličani, imajo radi podobo Matere Marije in zgodilo se je, da so ravno tako častilci presv. Marije spreobrnili se h katoliški Cerkvi. Celoznani nemški pesnik Göthe je lepo peval v „Faustu“ o Mariji, in sloveči Daumer pripoveduje, da je njega naj bolj prelepa podoba — dušna podoba — svete Device vlekla v katoliško Cerkev. Peval je Mariji lepe pesmi v čast, ko je bil še protestant. Ravno tako še veliko drugih spreobrnjenec. Sv. Cerkev slavi Marijo v svojih molitvah, rekoč, „da je Marija vse verske zmote premagala na celem svetu.“ In mi katoličani, da ne bi imeli radi podobe sv. Božje Matere? Ali nam katoličanom bi ne storila tega, kar dela krivo-vecem?

Le vzemite tedaj brez pomišljevanja, a s priserčnim veseljem podobo Marijino za spomin. Marija vas ne bode pozabila, ako vi nje ne bodete, in upam, da ne bode tudi mene, ki bi rad bil storil kaj v njeno čast in slavo.

Svetilko.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Loka, 28. maja. Že pred binkoštni so starološko cerkev popravljali, da bi vsa osnažena sprejela višega pastirja, ki so bili namenjeni drugo pobinkoštno nedeljo zakrament sv. birme v nji deliti. Poprava se je prav okusno doveršila. A kaj se zgodi? Na dan sv. Rešnjega Telesa se med procesijo ubije véliki zvon! Res temu času jako neprijeten dogodek.

Za olepšavo in napise je skerbel spretni gosp. R. Pokazal je, da ima nekoliko žilice ranjcega gosp. strica. Naj omenim samo dva primerna napisa; v sredi vasi je bilo brati:

VeLe ČastItI, preMILostnI VIšI PastIr!

ODPrIte StarI LokI bLagosLoVa BožIlega VIR!

in pri cerkvenih vratih:

IVbILa SION! ECCE pontIfeX MagnVs VenIt, beneDICens tIbI.

Slovesnost se je veršila po navadi in v naj lepšem redu. Pridigovali so v. č. g. dekan; pred sv. birmo

sta mestna g. kateheta v pričo mil. knezoškofa nekoliko katehizirala. Birmanih je bilo: 778. Med kosilom nas je ostrašil zvon, ki je naznanjal ogenj; mislili so v zvoniku, da gori pri sv. Duhu, a gorelo je v Terbojah. Proti večeru so se mil. g. knezoškof odpeljali v Železnike.

—x.

Iz Železnikov. (*Birmanske slovesnosti.*) Minulo je le malo tednov manj kot šest let, odkar naša fara ni imela sreče viditi med seboj vikšega pastirja, premilostljivega gosp. knezoškofa dr. Janeza Krizostoma. Ta čast in veselje bilo ji je v delež 27. in 28. dan maja t. l. — Da se birmskih slovesnost veseli vse, mlado in staro po deželi, tudi visoko in nizko, to je pri Slovencih že starodavna navada. Toraj si tudi vsaka fara prizadeva storiti po mogočnosti vse, da bi svojemu višjemu pastirju skazala dostojno čast; ob enem pa tudi hvaležnost za trud, ki je navadno več ali manj sklenjen s takimi popotvanji.

Nikakor ne zarad kake lastne hvale, ampak edino le iz namena, da bi slovesnosti ostale popisane kot zgodovinski dogodek, naj blagovoli „Danica“ vverstiti v svoje liste kratko poročilo, kako so bili milostljivi gospod nadpastir ta pot v naši fari sprejeti in počasteni. — Pri vhodu v terg stal je ob dva visoko-šibka mlaja prislonjen lep in visok slavolok (nalaš za take in enake slovesnosti narejen od znanega Poljanskega slikarja in kiparja Št. Šubica). Verh slavoloka imel je napis:

„Pozdravljen je, Božji mir,
Bodi Tebi, vikš' pastir!“

Nad napisom je bila vravnana mitra (škofova kapa), sloneča na navskriž položeni škofovi palici in križu. Zastave, ki so kinčale ta slavolok, bile so, in sicer naj bližej mitre: belo-rumena (papeževa) in belo-rudeča (cerkvena — tudi avstrijska); naprej od teh: černo-rumena (cesarska) in višnjevo-bela (bavarska): ob skrajnih stranéh pa dve narodni (belo-višnjevo-rudeči). — V spodnjem oddelku terga razpet je bil med dvema visokima mlajema zal zeleno-cvetlični venec čez cesto; nad njim vihrale ste ob stranéh veliki: papeževa in cesarska zastava. — Naprej gori v zgornjem oddelku terga, kjer se odpre razgled proti farni cerkvi, stal je masivni slavolok, kakoršnih se po krajih zunaj mest le redkokdaj vidi. Bil je to res prav zal, snežno bel portal. Nad obokom imel je v narodnih barvah zgotovljeni napis:

„Zvestemu nadpastirju, zvesto vdane ovčice“;

verh obrobeka pa je kinčal veliki, po slikarju Šubic-u jako lepo zgotovljeni gerb sedanjega milostlj. gosp. knezoškofa. Tri velike narodne zastave, papeževa in cesarska vihrale so znad slavoloka v primérni simetriji.

Konec spodnjih Železnikov gori blizo mosta, ki derži čez Soro v srednji oddelek terga, stala sta na stranéh ceste ob dveh šibkih mlajih na primerno-visocih postamentih lepa angela, deržeča v rokah zelena venca, nasproti ju moleča prevzvišenemu nadpastirju; v drugi roki pa deržeča v cerkvenem zlogu narejeni zastavi. Na prvi je bila vpodobljena monštranca, na drugi pa kelih s hostijo.

(Konec prihodnjič.)

Od nekd, 10. maja 1883. (*Žganjepivcem.*) Dne 25. sušca 1882 zagledam tropo ljudi teči iz M. Tudi jest grem gledat, kam hitijo ljudje. Ko pridem malo na prosto, zagledam tropo ljudi stati poleg ceste; ti ogledujejo mladega človeka, kateri leži v cestnem grabnu, gerd in ostuden, in ni bilo viditi, da je še življenje v njem. Malo dalje leži druga enaka podoba. Zopet malo dalje enako 20letna oseba brez vse zavednosti! To je bilo ob 12 opoldan. Strah me spreletuje, ker za gotovo sem mislil, da so vsi trije mertvi; nobeden ni bil podooben, da je še kaj življenja v njem. To so bili: trije

domači ljudje iz bližnje vasi. Bili so prišli k prvi sv. maši; šli so potem v neko štacuno, napili so se gerdega žganja tako, da so po malo stopinjah kakor mertvi na cesti obležali — brez zavednosti. Kakor neke nečedne živali so ljudje po blatu vlačili nesrečne ljudi, — vsak je mislil, da so vsi mertvi. Čez malo časa pride voz, — ljudje zmečejo te poživinjenca kakor mertve na voz, v steljo in jih proti domu odpeljejo, kjer so s pomočjo zdravnikovo še k zavednosti prišli. Ker zdaj, ko niso močna vina, ostudni pijanci nesrečno žganje pijó, ker take pijanosti vdane sirote hočejo pijane biti, ker se z letošnjim slabim vinom vpijaniti ne morejo: pijo ostudno žganje, da take spake potem niso več ljudem podobne. Kaj bode potem iz takih pijauncev! Vsakteri grehi so nasledek, ker takih ljudi navadno ni nič sram; koliko pohujšanja, koliko kletve in hišnih nemirov! Koliko revšine in žalosti, koliko nar hujših pregréh izvira iz nesrečnega žganja! Postava daje take ukaze, da bi se žganje oviralo, kar je nar bolj mogoče. Deželni odbor je bil poslal vsim županijam opomin, naj se prizadevajo, ter kar je mogoče skerbijo, da se kar je moč zatirajo take hiše ali kuhnje, v katerih se tudi večkrat na skrivnem žganje prodaja. Škoda, da župani v tej zadevi premalo storijo. Vidil sem tudi večkrat, kako marsikteri župani pred okrajnim glavarjem zarad žganja zatožene zagovarjajo, in s tim potuho dajajo takim gnjezdam, katere so odperte kakor vrata ostudnim pregreham, in prav z žalostnim srcem moram reči, da sem dobro poznal več županov; ali nisem ga dobil, da bi ga bilo skerb v tej reči za blagor svojih občin. Znano mi je, koliko priložnosti imajo mnogi župani, da bi zmogli greh in grešne priložnosti zatirati; ali žalostno morem odgovoriti, da tega malo storijo, na to ne gledajo, da z dovoljenjem te kerčme, te žganjarske lože občinstvu škodujejo. Koliko grehov si bodo na svojo dušo nakopali s plesom, kar bi bili lahko zabranili! Pa to marsikterim nič ni mar, oni vse dovolijo, kar človeška poželjivost imeti hoče. Kam pridemo! A vse hrepeni po posvetnem veselju, kakor berem ta ali uni časnik: tukaj pa tukaj smo imeli veselico s plesom vso noč! Res žalostno. Kot mnogo skušen v mnogih okolišinah moram reči, da ples, nočni ples je mesnica nedolžnosti. Gotovo, kdor ples in razuzdano veselje ljubi, ta Boga ne ljubi. Kdor si prizadeva Bogu služiti, Boga čez vse ljubiti, gotovo v take grešne priložnosti šel ne bode, kjer vse le po posvetnih veselicah dahne. To je grozna zmota, da človek v tacih razuzdanostih vesolja in sreče iše. Sreča in veselje je le v Bogu. Kdor Boga ljubi in si prizadeva njemu služiti, ta vživa že tukaj veselje, ki ga posvetnež z vsim svojim denarjem in bogastvom ne zamore doseči; le čista vest in nedolžno serce, to daje človeku nebeško veselje že tukaj. Bogati hudobnež si z vsim svojim denarjem tolikega vesolja kupiti ne more.

(Konec naal.)

Iz Štorij pri Sežani, 1. rožn. Dan Serca Jezusovega se je pri nas slovesno obhajal. Bila je peta sv. maša ob 6 z blagoslovom. Ko so milostljivi gosp. škof birmo imeli v Štorijah, so čast. gosp. Janez Teran ustmeno prosili škofa, da bi blagovolili dovoliti omenjeni dan bolj slovesno pri nas obhajati, kar se je tudi zgodilo. Za to lepo djanje bodi serčna zahvala čast. gosp. Teranu, da si toliko prizadevajo in posebno v sedanjih viharnih časih išejo svoje vérne ovčice srečne storiti na tem in pa na onem svetu. Na dan sv. birme bili so od mil. gosp. škofa po pravici očitno v cerkvi pohvaljeni. V resnici me je presunilo, ko sem tudi jaz tisti dan pri sv. maši bil, bilo je vse polno ljudi v cerkvi. Posebno me je pa v serce ganilo, da sem vidil veliko število ljudi, posebno mladine, pri sv. obhajilu, želel sem tudi jaz med njimi biti. Vidi se, da obilni trud

tudi obilen sad rodi. Tudi moram povedati, da so službo Božjo verlo poveljčali. Bog živi gorečnost do Serca Jezusovega! Saj pri Sercu Jezusovem imamo vse, v njem so ključi do vsih dobrot in vrata odperata. Tako delajmo in nič se ne bojmo. V. V.

V Gradcu, 23. majnika. (Konec.) Moja cerkvena poročila za danes niso kaj bogata. K večemu zamorem dostaviti za one, katerim je Gradec znan, da najstarejši graški cerkvi na „Leechu“ (Leechkirche) žuga žalostna osoda. Upati pa je, da jo bodo popravili in ohranili ta starodavni spominek prave gotike. Ali nekaj drugega zanimivega ne smem zamolčati. Imeli smo tukaj na ogled do binkoštnega ponedeljka v razstavi sliko g. Max'ovo: „Doveršeno je.“ Pravijo, da je ta slika povsod vzbudila pozornost; tukaj pa menda ne kaj posebno; slišal sem, da v razstavi to spomlad ni bilo mnogo ogledovalcev. Slika kaže Zveličarja na križu v pravi velikosti. Umerl je že, truplo je že obledelo, in glava je nagnjena na levo stran. Neizrekljiva miloba prihaja iz tega obraza, kakor da bi hotel Zveličar oznaniti vesoljnemu svetu: Glejte, kako sem svet ljubil! Ta obraz je središče v celi podobi, središče — rekel bi — vesoljstva. Solnce je zatemnelo, narava je razdjana, strahšansk, grozen vihar se podi za križem. Iz Gospodovega obraza pa sije miloba, tu je smertni mir. Daleč tam za obzorom se je ravno kar dvignil iz teme živo rudeči pas, nova zarija, novega življenja prvo znamenje. Res, „doveršeno je.“ Najvišji. Najboljši je dopolnil svojo zemeljsko nalogo, doveršil mučno življenje, doveršil delo za celi svet, da odmeva nebo in zemlja, doveršil daritev in odrešenje iz grehov teme, iz katere žari zarija milosti itd.“ Tako „Kirchenschmuck.“ Ali nekaj posebnega je še na tej sliki. Na deblo križevo Gospodu pod nogami ste položeni dve možki roki, na vsaki strani sta videti še dva para rok otročjih in ženskih, ki derhtijo proti Zveličarju. Vedno mi je uhajal pogled na te roke, zato bi skoro rekel, da motijo celoto. A raji si razlagam tako, da ogledovalca nekaj vleče dvigati enako roke proti Zveličarju, kakor one skrivnostne roke dviga moč sv. križa. Kakor govore, je hotel umetnik v onih rokah pokazati sebe, svojo ženo in tri otroke v molitvi pod križem. — Ker je ta podoba tako lepa in imenitna, bi jo svetoval kupiti za kako kranjsko cerkvico. Stane namreč samo bozih 30.000 gl. (trideset tisuč) lepa ta slika.

Razstava cerkvenih reči, posod, oblek itd. utegne biti o prihodu svitl. cesarja kaj mična. Štajarsko ima stare samostane, menda tudi nekaj cerkvenih zakladnic, veliko cerkvá, torej ne bode zadrege. — Ko je bila sklenjena šolska postava, ni bilo posebno veliko solz, k večjemu nekaj duškov več graškega piva, da se je lože polegla jeza.

Sedaj pa naj bode dovelj; ne zamerite. Vsaj sem staknil vse žepe svojega spomina. Kar se bode pa za naprej zgodilo, tega ne vem še danes, — torej prihodnjijč. Na svidanje!

Tudi v Ameriki poznajo Lurško Mater Božjo.

Amerikanski „Hlas“ v Št. Lujzu piše letos 9. maja to-le:

„Sv. Bernard pravi, da se ni še slišalo, da bi kdo bil zapušen, kdor je k Devici Mariji pribežal. Tisuč — in tisučeri dokazujejo resnico teh besed. Skusila sem to sama na sebi.

Pred 23 leti, ko smo prišli v Ameriko, sem terpela strašne bolečine v glavi; prehajale so z ene strani na drugo. Mož moj se je že nekolikrat solzil zraven mene,

misleč, da sem mervta. Zdravniki so svetovali, dajali zdravila, — vse zastonj. Do 16 let so me zvijale te bolečine. Že sem se bila izročila čisto v voljo Božjo. Jezus terpeči na križu je bil moja vtéha in moč. Neki dan, ko sem se vračala iz cerkve, rekli ste mi dve ženi, da naj pribežim k Mariji Devici in naj grem k bližnjemu samostanu, da tam imajo vodo iz Lurdov (Lourdes), iz Francoskega, kjer se je Marija D. prikazala. Ubogala sem. Šla sem tje in eden čast. gospodov, P. Stanislav, mi je dal malo tiste vode ter mi povedal, kaj naj molim. Na priprošnjo Matere Božje in sv. Jožefa sem ozdravela.

To naznanjam, da vterdim zaupanje v pomoč prebrazene Marije Device v sercih naših rojakov.

Jozefa Hampel.

Velikonočna svetinjica.

Kakor je pri nas navada, da si dajemo o veliki noči rudeče pisanke ali pirhe v spomin, tako je v nekterih družih krajih navada pri gospodi, da dajejo otrokom sreberne ali zlate svetinjice v spomin. Te si de-nejo potem otroci na vrat, ter so jim še v pónjih letih drag spominek po svojih roditeljih. Na njih pa je navadno vtisnjen rodbinski gerb. Naj tukaj povém zgodbo take spominske svetinjice, s ktere se posebno vidi Božja vsegamogočna dobrota, ljubezen in previdnost v vladanji človeštva.

Okoli leta 1597 živel je v mestu Ferari na Laškem imeniten grof Fabricij. Bog je blagoslovil njegov zakon s tremi otroci. Zadnjemu bilo je ime Marijanka. Ta je dobila, ko je spolnila drugo leto, za veliko noč od svoje matere sreberno svetinjico okoli vratu. Kmalo potem pa je umerla blaga mati. Po smerti svoje ljubljene žene grof ni mogel dalje bivati v Ferari; zapustil je to mesto in se preselil v Pjačenco. Pri odhodu iz Ferare je naročil, da naj pride mala Marijanka in njena dojenica na barki po vodi za njim.

Kakor je pa voznja po vodi včasih srečna, včasih nesrečna, tako je bilo tudi tukaj. Od začetka peljali so se prav srečno po reki Padu. Toda kar se spremení vreme, in silen vihar nastane. Valovi vzdigovali so barko visoko, potem pa jo zopet pahnili v prepad. Taki grozni nevihti barka ni mogla dolgo kljubovati. Še enkrat jo strašen vertinec zgrabi, potem jo trešči, da se vsa razletí. Vse, kar je bilo na njej, pogreznilo se je v dno globoke reke in nesrečni popotniki so se vsi v valovih velike reke potopili. Le Marijanko, ktera je mirno spala v zibelki, odnesli so valovi daleč po reki, ter jo pustili slednjíč na pesku ob obrežju. Tukaj bi bilo dobro dete gotovo moralo ali lakote umreti, ali pa bi ga bila kaka zvér pogoltnila, da ni Božja previdnost tako po očetovsko skerbela za ubogo Marijanko.

Proti večeru namreč šel je po obrežju kmetič s svojega dela domov. Ko zapazi zibelko in dete v njej, smili se mu mala Marijanka ter jo vzame na svoj dom. Toda dasiravno je povsodi popraševal, čegav bi bil otrok; vendar ni mogel nič izvediti o njenih stariših. Zatorej je sklenil dete pri sebi obderžati in skerbeti zanj, kakor za lastnega otroka. Marijanka dosegla je deseto leto, pa je bila preslaba, da bi mogla svojim rednikom na polju pomagati, zatoraj jo dá kmetič v odgojilnico v mesto Feraro. Tam podučevale so se sirote, ki niso imele več starišev v vseh ženskih opravilih, in če so se dobro vedle, so se s časom tudi z vsim za življenje potrebnim preskerbele. Marijanka bila je izmed najbolj ročnih in pridnih v vsej odgojilnici; vsi so jo radi imeli. In ko je bila 14 let v tej sirotišnici, pripetilo se je, da je prišel zelo sloveč urar iz Francoskega v Feraro, ter se je tu naselil. Ta je slišal

o krepostih in čednostih uboge Marijanke, šel je k predstojnici odgojilnice ter tu poizvedel o vedenju pridne deklice. Vse, kar je o njej poizvedel, mu je bilo tako zelo všeč, da si jo je za ženo v zakon sprejel. Bila je ravno 24 let stara.

Kmalopotem prišel je zopet stari Fabricij v Ferraro stanovat in ž njim vred tudi njegov sin, kateri je bil že oženjen ter je imel malo hčerko. Ta Fabricij je slišal o slovečem urarju, ter si je dal pri njem narediti lepo uro, katero mu je tudi v popolno zadovoljnost naredil. Staremu Fabriciju dopadel je urar, ker je bil tako zelo prijazen, prav močno, in kakor so visoki gospodje radi radovedni, izprašal je tudi grof Fabricij prav natanko urarja o njegovih domačih razmerah. Gospod mi je podaril, pravi urar med drugim, sicer revno, pa prav pošteno in pridno dekle, nima starišev, in katero sem si iz tukajšnje odgojilnice za ženo vzel. Drugi dan pride urar z ženo k staremu grofu. Čakaj, pravi žena, ker te je grof tako dobro plačal za uro, katero si mu naredil, hočem jaz njegovi mali unukinji dati mali spominek, svetinjico, katero sem prejela kot dete od svoje mi neznane matere.

Drugi dan je grof s svojo unukinjo prišel k urarju in ko vidi Marijano, pretreslo ga je nekaj po životu. Izpraševal jo je po vsih njenih okoliščinah. Na to pa pravi Marijana: Dovolite mi to milost, da podarim Vaši unukinji kot mali dokaz mojega spoštovanja do Vas, to-le svetinjico. Fabricij vzame svetinjico v roke, si jo ogleda po obeh straneh, pa kako se začudi, ko vidi na eni strani grb svoje rodovine. Kako si dobila to svetinjico vpraša stari grof Marijano? Ona pa odgovori: Kmetič, kateri me je pred 22 leti našel na obrežji Pada, mi je pripovedoval, da sem jo imela okoli vratu. Ko je stari Fabricij to čul, bilo mu je v njegovem blagem sercu vse jasno — s solznimi očmi zakliče dobri gospod: Moj Bog! kako dobrotljiv in usmiljen si pač do mene, in kako veselje si mi pripravil še na večer mojega življenja! Pridi moj sin, zakliče, glej! ta gospa je tvoja sestra, katero si že tolikokrat objokoval! Marijana! moja preljuba hči! tvoj angelj varh rešil te je kakor Mojzesa srečno iz valov! Tako je govoril in nezmerno je bil razveseljen. Marijani bilo je vse to nepričakovano, ona da je hči premožnega grofa! Ni se mogla zderžati, omedlela je. Ko se je pa zopet zdramila, bilo je veselje še večje. Ona, dobri otrok, ni vedela, kako bi veselje naznanovala. Dobri oče pa je sprejel urarja v svojo hišo, ter mu podaril več premoženja. Pa tudi hvaležni urar se ni prevzel, marveč ostal je ponižen in dobrotljiv, ter je opravljal tudi še na dalje svoje rokodelstvo. Nasproti pa tudi Marijana ni nič manj cenila svojega moža, dasi je bil rokodellec. Oba sta živela prav zadovoljna in sta bila mnogim revnim res pravi blagoslov, ker sta bila zelo dobrotljiva in radodarnih rok.

Razgled po svetu.

Dunaj. Tudi Češki deželni zbor je s cesarskim patentom od 17. majnika razrešen in nove volitve precej razpisane. Razrešen je eno leto poprej, kot je njegova doba pretekla. V dosedanjem zboru je bilo le 83 Čehov proti 152 vstavovercem, in še med temi 83 Čehi je bilo 15 mladočehov, ki ne da bi za blagor dežele kaj storili le zmešnjavo delajo. Vidilo se bo tedaj, kakošen bode nasledek novih volitev. Prava podpornja Avstrije in deželnega blagra so poštene konservativci; „mladi“ — bodi si tu ali tam — krenijo na pot nesrečne nove Italije, kjer ni nihče srečen in zadovoljen. — kralj sam še narmanj. — Vsi poslancev v češkem deželnem

zboru bi moralo biti 242; in da bi se dosedanji volitveni red spremenil, bi po ondotni postavi moralo biti pričujočih 182 poslancev, in za dvetretjinsko večino mora biti 121 glasov. Vstavoverci se smejo boje zanašati na 70 glasov. Po vsaki ceni bodo na Češkem, kakor še marsikje, hude borbe med obema strankama, in to je velika nesreča. Tega zla ne bo konec, dokler ne vstane velik oznanovalec miru, recimo „misijonar“, kateri bo imel duhovno moč in bo njegov glas pretresel vse dežele, ta glas namreč: „Kar nimaš rad, da tebi drugi storé, tega ne delaj drugim!“ Le samo keršanstvo je zmerno razdražene narodnosti umiriti.

Serbija. (Razkolstvo v razkolstvu.) Serbska vlada je pred nekaj časom odstavila svojega metropolita (ali bi djal serbskega papeža) Mihaela, ki vladi ni bil po volji, in postavila si je novega metropolita Teodozija, kateri se mora sukati popolnoma po njen volji. Novi metropolit tudi res v pastirskem listu razkolno duhovstvo opominja k pokoršini v bizantinskem pomenu in en del duhovstva mu odgovarja, da se v vsem zлага z vladinimi mislimi. Drugi del pa je razglasil zaupnico do razmetropolita Mihaela in terdi, da edini pravi nazori so oni, ki jih brani Mihael. Tudi sam razmetropolit v okrožnici opominja nekdanje vernike svoje eparhije k stanovitnosti v tistih mislih, ktere on zastopa; verh tega pa obsojuje djanje vladino kakor bogoskrunsko. Vlada, se vé, je okrožnico in zaupnico razkolnega duhovstva zasačila in z vso ostrostjo zabrañila. Eksmetropolit se je med tem podal na božjo pot v Jeruzalem in njegovi soverci so ga povsod sijajno sprejemali. V Ruščuku so ga svečenstvo in oblasti sprejele slovesno in načelnik ga je pozdravil kakor mučenca „pravoslavne stvari.“ Podobno v Carigradu. „Mihajlovce“ je vlada obsodila v razne kazni. — Razkolnikom je to priliko premišljevatí, kam zabredejo, kateri se od Rima ločijo.

Prusaško. Prusija nikakor noče spolniti najpravičnih zahtév sv. Stola, temuč čaka, da bode doživela popolnoma polóm s svojo terdoglavno politiko. Že pišejo da središe v pruskem zboru bode zdaj v polnem nasprotovanji z vlado, ker obravnave z Rimom so toliko kakor pretergane. Tudi že govore o ministerskem sporokovanji z Bizmarkom.

Francosko. Na Francoskem sovražniki sv. Cerkve imajo tako malo blagoslova pri svojem gospodarstvu, da jim žuga polom. Da bi se tega ognili, silue in večkrat skor smešne davke nakladajo, škofom in duhovnom plačo tergajo. Tudi s svojo vojno na Jutru nimajo sreče. V Tonkinu pri Hanoi-u je bil francoski pomorski kapitan ubit, fregatni kapitan Bertbe pa smertno ranjen; tudi 26 družih vojakov je bilo ubitih in 50 ranjenih, ter so se morali Francozi pred sovražniki umakniti. Bojé se, da nastane razpor francoski s Kino in celo z Anglijo. Vsled tega utegne pariška jakobinarska vlada biti uzrok, da bojo katoličani tudi po tujih deželah preganjanje terpeli.

Amerikanske novice. Binkoštné praznike so Amerikanci posebno slovesno obhajali, kakor časniki pišejo; povsod so bile slovesne pontifikalne maše in delil se je zakrament sv. birme, kjer koli so to okolišine dopustile; tudi med birmovanjem so pevci primérne pesmi spevali. Ali ni to modra naprava, zlasti kadar birmovanje terpi dolgo časa?

V češki cerkvi sv. Janeza Nepomuka v Milivaukei so 16. majnika slovesno obhajali svojega zavetnika. Prečast. g. general-vikar msr. Botz je imel slovesno vel. mašo, pri kateri je prečast. g. nadškof 19. maja štirim kapucinskim dijakonom podelil zakrament sv. mašnikovega posvečevanja, ki so po raznih cerkvah obhajali svoje nove maše, eden ravno v sv. R. Telesa god.

V Št. Lujzu bilo je v binkoštni praznik posvečenih 12 bogoslovcev, katerih 10 je iz frančiškanskega reda.

V Grand-Rapids-u je bil 20. maja temelj postavljen za novo cerkev presv. Trojice.

V novem Jorku so se 3. t. m. škofje ondotne okrajine zbrali k provincijalnemu cerkvenemu zboru, ki ima terpeti do 10. t. m. Kardinal Mak Kloskej je v okrožnici v ta namen duhovnom zapovedal očitne molitve in jih povabil k pričetnim slovesnostim in k vdeležju pri treh velikih sejah 3., 6. in 10. t. m. Devet škofov s svojimi general-vikari, bogoslovi in tajniki, pa semeniškimi vodji itd. se je imelo sinode vdeleževati. Upa se, da bode temu okrajnemu zboru nasledoval kmalo polni deželni cerkveni zbor.

Sad ameriškanskih deržavnih šol. V Township-u (Ill.) je bil očiten pretèp med šolsko mladino. Razdraženje je bilo toliko, da so učenci — tudi še smerkovke učenke — razbijali okna, peči, stole, klopi, mize in metali na cesto, učenika pretepli, spodili in druge napake počenjali. Reč je šla pred sodnijo. „Kolumbia“ pravi, da vzrok tega je pred vsim deržavna šolska zistema.

Nasledki kužljivih romanov, novél itd. V Novem Jorku je bil 13letni Edvard Garnet, sin premožnih staršev, kot jetnik postavljen pred policijsko sodbo. Ukradel je bil očetu 200 tolarjev, revolver in druge reči in s tem šel se po svetu klatit. V njegovi culi so našli kup „novél,“ ter romanov in enacega spaka, iz česar se je brez dvoma naučil svojega klato-viteštva.

Še hujši reči se naznanjajo iz Richmonda (Virg.). Ondi se je bilo v stanovanji policijskega načelnika J. H. Parater-ja hitro zaporedoma zgodilo več ulomov. Skazalo se je pa, da branja gladna hči policijskega načelnika sama je bila roparica. Več zdravnikov je po skerbnem opazovanji izreklo, da branje roparskih in morijskih pripovedk. novél je hčeri možgane zmešalo ter je take reči počenjala. Šestnajst lét je, odkar neki zapeljivec, čegar ime ni vredno, da bi tukaj stalo, ameriškansko mladino s pisanjem tacih knjižur (Schund- und Schand-literatur) okužuje, pa tudi brez družih ni. Po več okrajinah išejo hudodelstvo zatirati, pa ne dosti resnobno; kjer je tacih žalostnih primerljejev vedno več. Slovenci, pazite tudi Vi! Kar se je podobne robe na svitlo spravilo, rodi po večem več škode, kot koristi. —

V škofiji Dubuque-ski se zidajo mnoge nove cerkve.

Bratovske zadeve.

V molitev priporočeni:

Bolehen g. duhoven, velik dobrotnik šolske mladine, priporočen N. lj. G. in sv. Jožefu za pomoč. Ravno tako neka boleha devica. — Mladeneč, že 5 mescev prav hudo bolan, prav goreče priporočen v molitev, da bi na priprošnjo N. lj. G. in sv. Jožefa pomoč dosegel. — Dve bolni sestri. — Žena moža igravca, da bi se spametoval. — Bolna deklica serčno priporočena. — Brat priporoča svojo v vratu bolno sestro za pomoč. — Dijak se serčno priporoča N. lj. G. in sv. Alojziju, da bi mogel šolsko leto srečno zveršiti. — Na nogi hudo bolna oseba. — Bolna gospa za zdravje. — Razuzdan dijak za poboljšanje. — Nevarno bolni: žena in hči za pomoč. — Žena svojega moža za poboljšanje.

Zahvale:

Bil sem v tacih stiskah in nadlogah, da ni mogoče popisati britkosti in težave, katere sem imel terpeti. Priporočal sem se pa Mariji N. lj. G. presv. Serca

vsaki večer z eno češeno Marijo, da bi me Ona rešila iz teh nadlog. In glejte, rešen sem vsih nadlog in težav po čudnem načinu, tako, da sem sedaj prav zadovoljen. Toraj s hvaležnim srcem kličem: Bodi tisučkrat češena, Marija N. lj. G. presv. Serca! Ker Ti si skazala svojo Materno ljubezen meni, ubozemu grešniku.

Z Dolenskega, 22. maja.

A. G.

Bil sem po nesreči hudo zbolel. Nobena jed mi ni več dišala in moči so mi jele tako zelo pešati, da sem se bal, da ne bi popolnoma omagal. Oberrnil sem se do marsikaterega zdravnika, pa mi nobeden ni mogel pomagati. Kar berem v 11. listu „Zg. Dan.“ lanskega leta od čudovitih ozdravljanj na priprošnjo sv. Jožefa, in sklenil sem precej obrniti se k temu mogočnemu priprošniku. Obljubil sem tudi po „Zg. Dan.“ razglasiti, ako bom uslišan. Preskerbel sem si pas sv. Jožefa in se tudi zapisal v bratovščino sv. Jožefa. Začel sem opravljati devetdnevnic na čast sv. Jožefu. In glej, kar precej mi je odleglo, in pomagale so mi zdravila, katere sem poprej dalj časa rabil brez vsacega vspeha. Očitno spoznam, da sem zadobil zdravje le na priprošnjo sv. Jožefa in s hvaležnim srcem zakličem: Tisočkrat bodi češčen sv. Jožef, prijatelj presv. Jezusovega Serca.

Omenjeni mož daruje tudi dva goldinarja v zahvalo za kapelico sv. Jožefa v Kutuževem.

B. Bistrica, 26. maja.

M. Godec.

Dolgo časa sem odlašala, zdaj pa moram svojo obljubo spolniti. Preserčna zahvala presvetemu Sercu Jezusovemu, N. lj. G. in sv. Jožefu za mnogokratne uslišanja in rešenja v telesnih stiskah in dušnih potrebah!

Na Notranjskem.

Franja Vičič.

Početkom tega leta sem prav nevarno zbolel; priporočal sem se prečisti Devici Mariji in sv. Antonu Paduvanskemu za ljubo zdravje in obljubil, ako ozdravim, to po „Z. Dan.“ naznaniti. Ker se mi je zdravje zdatno zboljšalo, obljubo s tem spolnim. Večna čast in hvala bodi Očetu nebeškemu, in pa prečisti Devici Mariji in sv. Antonu, ki sta za mene prosila. Ako je kdo v dušnih ali telesnih potrebah, naj se zateče k Materi Božji in sv. Antonu, gotovo bo uslišan.

V Gorici, 29. maja.

A. J.

Že dolgo je, kar sem obljubila, da se hočem po „Zg. Dan.“ zahvaliti, ker sem bila hudo bolna za rebernico, da nisem mogla kar nič vstati; zdravniki so mi bili jetiko napovedali. Z žalostnim srcem sem se pa Mariji priporočila, in na čudno vižo sem prav kmalo ozdravela. O Marija, zdravje bolnikov, bodi od vsih ljudi češena in prosi za nas še nadalje.

Katarina Treven.

Bil sem celo zimo tako zlo bolan, da mi že niso več zdravja obetali. Udna bolezen me je tako zelo zdelala bila, da so me tudi s ss. zakramenti za umirajoče že previdili. Nekoliko mi je odleglo, pa delati nisem vendar še nič mogel; ko se mi pa posreči, da dobim iz Lurškega Marijnega studenca nekoliko vode ter jo zavžijem, in tudi opravi devetdnevnic na čast N. lj. G.; se mi je začelo hitro boljšati in sedaj, hvala Bogu, sem tako zdrav, da še pred nobenkrate ne tako.

Zatorej bodi tisočkrat češena in hvaljena N. lj. G. presv. Serca!

Iz Bohinja.

J. Š.

Koledar za prihodnji teden:

11. rožnika. S. Barnaba. — 12. S. Janez Fakund. — 13. S. Anton Padv. — 14. S. Bazilij. — 15. S. Vid. — 16. S. Benon. — 17. Peta nedelja po Bink. S. Adolf.

Pomočki k modrosti.

(Iz Pregovorov XIII.)

11. majnika. Modra žena si hišo zdelala; nespametna tudi izdelano podere s svojimi rokami. (To je: dobra gospodinja v hišo dober stan pripravi; nespametna pa jo z neumnim ravnanjem v nič dene.)

12. Zvesta priča ne laže; goljufna priča pa laži plete.

13. Hiša hudobnih bo potrebljena; šotori pravičnih pa bodo zeleneli.

14. Je pot, ki se človeku prava zdi, toda nje konec pelje v smert. (Zato je treba nezmotljivi nauk sv. Cerkve poslušati in se njenim sodbam podvreči.)

15. Zvižaden sin se nima nič dobrega nadjati; modri hlapec pa bo srečen v svojih delih, in njegova pot bo ravna.

16. Hudobni bodo pred dobrimi ležali in krivični pred durimi pravičnih. (To je: hudobni bodo ponižani pred dobrimi, in krivičniki bodo pravične še kruha prosili.)

17. Kdor je poterpežljiv, ga vodi obilna razumnost; kdor je pa nepoterpežljiv, zvišuje svojo neumnost.

Za mesec rožnik.

Kdor kadarkoli v letu opravlja devetdnevnicu na čast presvetemu Jezusovemu Sercu, dobi med tem časom vsak dan 300 dni odpustka; prvih osem dni po opravljeni devetdnevnicu enkrat pa popolnoma odpustek z navadnimi pogoji*) brez obiskanja cerkve, ako se pri tej pobožnosti poslužuje primernih od škofa poterjenih molitev. Pij IX. 26. listop. 1876.

Kdor meseca rožnika, ki je posvečen češčenju Jezusovega Serca, vsak dan s pobožnimi vajami, primernimi molitvami itd. nekoliko časti to presveto Serce, dobi vsak dan meseca 7 let odpustka, enkrat v mesecu pa popolnoma odpustek z navadnimi pogoji. Pij IX. 8. vel. trav. 1873.

Kdor v praznik presvetega Jezusovega Serca obiše cerkev ali kapelo, v kateri se obhaja ta praznik, in ondi nekoliko moli na papežev namen, dobi popolnoma odpustek po vredno prejetih ss. zakramentih. Pij VII. 7. mal. serp. 1815.

Kdor očitno (v cerkvi ali kapeli) izpostavljeno podobno presvetega Jezusovega Serca obiše in pred njo nekoliko moli na papežev namen, dobi 7 let in 7 kvadranten, t. j. skupaj 2835 dni odpustka. Pij VI. 2. pros. 1799.

Listek za raznoterosti.

Iz Ljubljane. (Oddani darovi. Dalje.) Oddal ali poslal: 26. grudna 1882 čast. gosp. Matiju Majarju v Kreuzberg pri Celovcu od prijateljev mu darovanih 12 gld.

*) Navadni pogoji so: vreden prejem zakramenta sv. pokore in sv. Rešnjega Telesa, obiskanje kake cerkve in molitev na papežev namen v cerkvi.

30. pros. 1883. Preč. g. kan. A. Zamejcu vodniku sv. Detinstva, 293 gld. 62 kr.

31. Prečast. g. misijonarju Val. Lah-u 12 gld. 20 kr. za 20 intencij; in zopet 3. sveč. 42 gld. za 70 intencij.

5. svečana v knežje-škof. pisarno za sv. Očeta: 20 frankov v zlatu, 3 velike križavce in 1 vel. tol. v sr., 258 gld. v pap. in 10 kr. drob. — Za srednjeafrikanški misijon v raznem denaru do 164 gld. in nekaj kr.

16. svečana. Gosp. mis. V. Lahu v Bosno 29 gld. raznega namena.

1. sušca. V kn.-škof. pisarno: za sv. Očeta: 2 angleška cekina, v kuponu 2 gld. 10 kr., av. velj., 108 gld. 50 kr.; dalje za naslednje bratovšine: za Leopoldovo 45 gld., Bonifac. 42 gld. 50 kr. čistega spočetja (za kristjane na Jutru) 24 gld. 70 kr.; za srednjeafrikanški misijon 38 gld. 85 kr.; za Božji grob in varhe v Jeruzal. 12 gld. 50 kr. (Dalje prih.)

Katoliška družba za Kranjsko ima prihodnji torek, 12. t. m., sveto mašo na Rožniku ter vabi spoštovane ude in druge vernike ob enem k darovanju za uboge Vincencijeve družbe.

* A. Jarc.

Iz dijaške kuhinje. Mesec majnik žuga hudo letino dijaški kuhinji. Treba je bilo dati v ljudsko kuhinjo 134 gld. 13 kr.; za druge, ki dobivajo na dom pomoč in za razne šolske potrebe pa še 33 gld. 88 kr. — Za prihodnje tedne utegne že malo „sitno“ biti, še sitnije pa oziroma na prihodnje leto. Ko bi mladenčiči po določni večini ne bili tako pridni, bi rekel človek: „pojdit se solit!“ tako pa bo treba le nekatere „neslane“ poslati solit se; drugi pa naj bodo serčno priporočeni našim vse hvale vrednim prijateljem, kateri lepoupnega cvéta naše domovine gotovo ne bodo pozabili. — „Kri ni voda.“ — pa tudi krop ni sneg. O tej priliki bodi povedano, da tudi oni iz začetnih šol so po večem prav dobro izdelali. Izmed 24, ki so kazali spričala, jih je zlo polovica med pohvaljenimi; kake trije so bolj slabi; nekaj malo jih ni bilo blizo, kar jim pa ni dobrega sadú obrodilo v kuhinji.

Serce Jezusovo, ali molitvene bukve za vse kristjane, zlasti pa za častivce in ude bratovšine Jezusovega presv. Serca. Ker je tekoči mesec rožnik posvečen Jezusovemu presv. Sercu, naj neštevilne častivce Jezusovega Serca opomnimo na to zalo, čez 500 strani obsegajočo knjigo, ktera zamore biti velik pomoček za to češenje. Prelepe nauke, vaje in molitve v nji si bodo bravci obračali v lepšanje svojega serca, v časni mir in v večno zveličanje. Stane pri založniku g. H. Ničmanu in drugod v platno vezana 80 kr., v usnju 90 kr., z zlato obrezo 1 gld. 20 kr.

V Kranju je bila pretekli torek slovesna osmina po ranjkem milgsp. kn. škofu Jerneju Vidmarji. Pričujočih je bilo 28 gg. duhovnov; milgsp. prošt dr. Ant. Jarc so imeli veliko mašo in druge glavne opravila. Po cerkvenem pravilu so imeli kosilo v hiši pokojnega prečast. ranjcega gospoda škofa, kateremu Bog daj večni mir!

Pogorelcem v Terbojah so presvitli cesar vsled poročila in prošnje gosp. deželnega predsednika A. Winklerja podelili 800 gld. podpore.

Spreobračanje oseb z višjih krogov h katoliški Cerkvi dela na Nemškem zgledovanje. Na Parskem je pred nekaterimi tedni iz luterstva v katoliško cerkev prestopila grofinja Aleksandrina pl. Buttler-Heimhausenova, in po njenem izgledu kmali potem grofinja Mina pl. Dürckheim-Montmartinova. Iz Kurhesena pa naznanjajo, da je baron pl. Hainau, topničarski nadlajtenant v Gradcu, postal katoličan. Sploh, kar je nedavno sta-

tiško razkazal dr. Karol Walcker, docent državne vede na univerzi v Lipsiji, od začetka tega stoletja je katoliška Cerkev izmed višega plemstva veliko udov pridobila, protestanstvo pa jih je v enaki meri zgubilo.

Sterpljivost liberalna, ali kaj? Pred nekaj časom se je ena princesinj Windischgrázovih zaročila z vojvodom Pavlom Miroslavom Meklenburg-Severinskim. Ravnokar pa je telegraf naznanil iz Berlina, da je omenjenega vojvoda Pavla njegov brat pregnal iz velikovojdskega grada, ker je le uni hotel, da naj se njegov drugorojenček kersti po katoliškem, ne pa po luteranskem obredu, kajti je mati vojvodičeva tako želela. Mati je zdaj v Nici. Vojvod bode prestopil v katoliško Cerkev in se bo vstanovil na Dunaju.

Gobova bolezen, kakor piše amerik. „Hlas,“ se prikazuje v državi Novojoški, zlasti v glavnem Novem Jorku, v Ameriki. V poslednjih 8 letih so spoznali zdravniki 30 primérlicev te bolezni. Mnogi zdravniki menijo, da ta bolezen ni nalezljiva; je pa grozna in dolgačasna, kakor smo opazovali pri tacihi revežih v Jeruzalemu, katerih je bilo več onod viditi, ki so ob potih milošnje prosili.

Obrekovanje katoliške spovedi. Pred nekterimi mesci je bilo iz gospodarske banke v Cagliari-u na Sardinjskem otoku ukradenih 100.000 frankov. Vse iskanje tatú je bilo zastoj. Nedavno pa je pisal rimski „Fanfula“: Prečast. g. kanonik N. pri cerkvi v B. je prinesel gospodarski banki znesek 19.999 frankov, kateri so bili njemu od nekega spokornika pod spovedno zamolčljivostjo izročeni s tem namenom, da jih lastniku oddá. — Dalje: Župnik v S. izročil je danes 37.480 frankov storjene tatvine zgorej imenovani banki. Ta znesek je bil omenjenemu duhovcu oddan v spovednici, da naj ga poverne pravim lastnikom. — In zopet: Jan. H., duhoven v S., je prišel danes k vodju gospodarske banke in oddal je 25.000 frankov, ki jih je prejel od nekega spokornika za povernitev. To skupaj, piše imenovani list, je skor ves banki ukradeni znesek. — Ravno bogatini so večkrat hudi sovražniki spovedi, tu pa se vidi, kako koristna je tudi zanje.

V Prevezi na Albanskem je mesca svečana t. l. divjal grozovit vihar, ki je tudi katol. mis. hiši storil za 2000 gld. škode. Revšina je tam velika, še zlasti, ker so katoličani sredi med prenapetimi drugoverci. To bolj obširno pojasnuje pismo do preč. mil. gosp. knezoškofa od avstr. konzula Dembickega, kateri so zdajci odmenili dar v ta namen, in ako bi kdo blagovolil kaj pripomoči temu zelo ubožnemu misijonu v veliki sili, naj blagovoli oddati v knezoškofijski pisarni. Prošnja izhaja od apostolskega prefekta za Macedonijo, prečast. P. Bonaventura da Palma.

Duhovske spremembe.

V Ljubljanski škofiji: Č. g. Štefan Jaklič, župnik v Dolenjivasi, je dobil faro Št. Vid pri Zatični; č. g. dr. Jos. Dolenc pride kot duh. pomočnik v Mengeš; č. g. Avgust Turk pa v Borovnico — Č. g. Jernej Krašovic, župnik v pokoji, je v Kamniku 3. t. m. umerl. R. I. P.

V Lavantinski škofiji: Č. g. Jos. Hajšek je prestavljen v Škale; č. g. Josip Kotnik v Šmartno pri Šaleku in č. g. Janez Pajtler v Svičino.

Dobrotni darovi.

Za študentosko kuhinjo: Čast. g. Fr. Mekinec 1. gld. M. Š. 60 kr. — Čast. g. Martin Narobe 5 gld. —

Nekdo spod Angelske gore na Primorskem po blagem A. N. 10 gld. po dokončanih šmarnicah za odpušanje grehov. — Čast. g. J. Z. R. 10 gld. — M. Š. R. 2 gld. — Po čast. g. M. Kolarji dobrotnica 3 gld. — Čast. g. župnik Bl. Petrič 3 gld. — Oče enega gojencev 1 gld. Čast. g. Ant. Dolinar iz Lučin 1 gld. 10 kr. — Čast. g. župn. St. Šranc 1 gld. — Gospa Fr. Šupevka 5 gld. — Č. g. župn. J. Kapuz 1 gld.

Popravki: Nekdo, ki zná dobro kuriti za dijaško kuhinjo, 5 gld. (štev. je bila po zmoti izpušena v zadnjem listu.) Iz Škofje Loke čast. g. mestni župn. Bl. Sokeč 4 gld. 20 kr. itd. (zadnjič je bilo tne izpušeno)

Za cerkev Jezusovega presv. Serca v Ljubljani: Po čast. g. stoln. kapl. M. Kolarji 2 gld. — Čast. g. župn. M. Poč 2 gld. iz Sturije. — Mor. Kristan 5 gld. po čast. g. M. Šarabonu. — Fara Tujnice 10 gld. — Fara Nevlje 3 gld. 50 kr. — Zgornji Tuhinj 3 gld. — Mar. Kuralt 4 gld. po č. g. župn. St. Šrancu.

Za pogorelce v Košani: Zgornji Tuhinj 3 gld. — Preč. g. dek. J. Oblak 5 gld.

Za pogorelce v Terbojah: J. Šušteršič 5 gld. — Prečast. g. stolni dekan J. Volc 5 gld. — Dve gospodič. 6 gld. in culo obleke. — G. terg. Tom. Pirnat 3 gld. Po čast. g. P. Jožefu dobrotnica 5 gld. — Iz Lučin 3 gld. 30 kr.

Za opravo ubožnih cerkev: Iz Kamnika po čast. g. Bl. Muhovcu 25 gld. 60 kr. — Neimenovana 20 kr. — Iz Škofje Loke 47 gld. 70 kr. — S Sel pri Šumbregu 12 gld. 15 kr. — Iz Trebnega 35 gld. 50 kr. — Neimenovana Marija 30 kr. — Iz Kopanj 5 gld. 30 kr. — G. Jožef Zelnik 1 gld. — Neimenovana 40 kr. — Marija Mikuš 12 kr. — Urša Ferjan 50 kr. — Z Gorjan 5 gld. — Iz Soteske 4 gld. 92 kr. — Iz Kroke 15 gld. 20 kr.

Za sveto Detinstvo: Dve sestri 1 gld. — Za ude iz Budanj po Johani Praček 2 gld. 75 kr. — G. Tim Soloman po čast. g. P. Kriz. Majarju 1 ces. cekin, t. j. 5 gld. 58 kr.

Za sv. Očeta: Po čast. g. M. Kolarji 2 gld. dobrotnica. — Čast. g. župn. M. Narobe 1 gld. — Iz Vranje peči 3 gld. 30 kr. — Tujniška fara 1 gld. 35 kr. — Čast. g. Ant. Zorman župn. 4 gld.

Za kristjane med Turki: Po preč. g. dek. A. Drobniču 2 gld. — Kamniška fara po preč. g. dekanu 5 gld. 5 kr. — Preč. g. dekan J. Oblak 6 kuponov po 2 gld. 50 kr. — Neimenovan 30 kr.

Za afrikanski misijon: Od sv. Križa pri Litiji čast. g. A. St. 10. gld.

Za bratovščino Naše ljube Gospé presv. Serca: Dobrotnica 5 gld.

Za Marijino sirotišnico kan. dr. Jegliča v Sarajevu so neke dobrotne roke podelile 100 (in za druge misijone 100 gld.)

Za misijon gosp. Tomazina: Čast. g. župn. M. Narobe 1 gld.

Za misijon preč. gosp. škofa Vertina: Čast. g. župn. M. Narobe 1 gld.

Za misijon Ratisbonov v Jeruzalemu: Čast. g. župn. M. Narobe 1 gld.

Za misijon čast. gosp. Val. Laha: Preč. g. stolni dekan Juri Volc 10 gld.

Za kapelo sv. Jožefa v Kuteževem: Juri Godec iz Boh. Bistrice 2 gld.

Pogovori z gg. dopisovalci.

G. Dol. v Luč.: Vse oddano in opravljeno; hvala in pozdrav!